

Interkommunalt politisk råd

Vedtatt 02.12.22

Budsjett- og tiltaksplan 2023

Innhold

Innledning	2
Økonomiske rammer i 2023	2
Budne midler	3
Fordeling av tilgjengelige midler.....	4
Nærmere om arbeidet med satsingsområdene i 2023	4
Strategisk næringsplan	4
Langsua nasjonalparknettverk	5
Gudbrandsdalen 2030	5
Sirkulærregionen Lillehammer	6
Fritidsbolignettverk	6
Kompetanseprosjekter	6
Gründermobilisering	6
Den lille forskjellen	6
Oppfølging arrangementsstrategi	7
Cyberland	7
Reiseliv – Snowball	7
Tilskuddsordning for arrangement	8
Filmtilskudd	9
Videreutvikle idretsregionen Lillehammer	9
Forsterke og videreutvikle bærekraftsprofilen til idretsregionen Lillehammer.....	9
Videreutvikle toppidrettsforskning og helsetilbud i verdensklasse	10
Store, strategiske saker	11
Sykehussaken	11
E6.....	11
Jernbane	11
Grønn omstilling.....	12
Lillehammer-regionen som arrangementsdestinasjon	12
Høgskolen i Innlandet, Lillehammer	13
Cybersikkerhet.....	13
Nettverk og møteplasser	13
Gudbrandsdalstinget	13
Fjellnettverket	13
World Union of Olympic Cities	14
Udisponert ramme.....	14
Tilrettelegging for Interkommunalt politisk råd	14
Oppsummering	14

Innledning

Fram til og med 2020 hadde Interkommunalt politiske råd (tidligere Regionrådet) årlige handlingsplaner med budsjettprioriteringer på satsingsområder og tiltak. I henhold til samarbeidsavtalen for Interkommunalt politisk råd og ny partnerskapsavtale skal imidlertid rådet i årene som kommer ha en fireårig strategisk plan for arbeidet. Strategisk handlingsplan for Lillehammer-regionen interkommunale politiske råd 2021-2025 ble vedtatt i rådsmøte 4. desember 2020.

I den fireårige strategiske handlingsplanen utmeisles følgende overordnede mål for rådets arbeid:

Med utgangspunkt i regionens særtrekk, utfordringer og muligheter skal Interkommunalt politisk råd bidra til å videreutvikle Lillehammer-regionen som et attraktivt sted både å bo, besøke, arbeide og drive næringsvirksomhet.

Med bakgrunn i dette bygger de prioriterte, strategiske satsingsområdene for den kommende fireårsperioden videre på den profilen som er etablert over tid. Disse er:

- 1) Realisere Strategisk næringsplan for Lillehammer-regionen
- 2) Videreutvikle idrettsregionen Lillehammer.

Det presiseres at det er det førstnevnte som i første rekke skal prioriteres med tanke på tilgjengelige økonomiske ressurser, men ved å løfte fram videreutvikling av idrettsregionen gir rådet et viktig signal om at man fortsatt også vil prioritere å bygge opp under den merkevaren vi har. I tillegg skal det også avsettes en mindre årlig ramme for å kunne gripe uforutsette muligheter og initiativ som underbygger det overordnede målet for rådets arbeid. Eksempel på dette er regionale ungdomstiltak som bidrar til økt bostedskvalitet og som ikke favnes av det etablerte kultur- og idrettstilbudet. Det legges også til grunn at bevilgningene til samarbeidsnettverk som Rådet pr. i dag deltar i videreføres. Dette gjelder Gudbrandsdalstinget, Fjellnettverket og World Union of Olympic Cities.

Med bakgrunn i disse føringene redegjøres det videre i denne Budsjett- og tiltaksplanen for prioriteringen av partnerskapsmidler i 2023, herunder pågående og nye prosjekter og satsinger.

Det redegjøres også for de strategiske sakene som Interkommunalt politisk råd særlig vil prioritere det kommende året.

Økonomiske rammer i 2023

I henhold til partnerskapsavtalen får Rådet tilført kr. 3 500 000 i nye tiltaksmidler årlig. Av disse er 2,5 mill. bidrag fra Innlandet fylkeskommune, mens 1 mill. er midler fra de tre kommunene. Fra og med 2021 må fylkeskommunens bidrag til administrasjon dekkes av rammen på 2,5 mill. Det betyr en reell nedgang i disponible midler til utviklingsarbeid på anslagsvis 450 000 kr pr. år fra og med 2021. Med bakgrunn i dette budsjetteres det med at Rådet i praksis vil tilføres om lag 3 050 000 kr. i nye tiltaksmidler 2023.

Kostnadene til aktiviteten i 2022 har vært noe lavere enn budsjettet, blant annet som følge av noe vakanse i stilling og at flere av arrangementene vi hadde budsjettet med utgifter til har vært selvfinansierende. Stipulert forbruk i 2022 ligger an til å bli om lag kr. 2 900 000. Ved årsskiftet vil trolig ytterligere noe midler fra prosjekter som ikke har blitt gjennomført eller blitt gjennomført i mindre skala enn forutsatt, bli trukket tilbake. Sammen med de gjenværende midlene fra 2022 vil

disse overføres til 2023. Det forventes med bakgrunn i dette at den samlede budsjettrammen for Interkommunalt politisk for 2023 vil være på kr. 3 500 000.

I fylkesbudsjett 2021-2024 er det tidligere lagt til grunn at fylkeskommunens bidrag til partnerskapsmidlene blir ytterligere redusert fra 2,5 til 2,0 mill. kroner per region fra 2024. I fylkeskommunedirektøren sitt forslag til fylkesbudsjett for 2023-2026, er det imidlertid foreslått å kutte bidraget til 1 mill. fra 2024. Bidrag til lønn fratrukket, vil det da gjenstå kr. 500 000 til utviklingsarbeid. Budsjettet skal behandles i Fylkestinget 14.-15. desember. Forutsatt at kommunens andel opprettholdes på samme nivå som i dag (1 mill.), vil det bety en halvering i den årlige tilførselen av nye partnerskapsmidler fra kr. 3 mill. i 2023 til 1,5 mill. fra 2024. Det vil i så fall få store konsekvenser for arbeidet med IPR sine satsingsområder, og for muligheten til å igangsette utviklingsaktiviteter med varighet ut over 2023.

Budne midler

En vesentlig del av arbeidet med satsingsområdene er av langsiktig art. Rådet har derfor allerede vedtatt å støtte en rekke prosjekter over flere år. Blant disse er det både tildelinger som er direkte knyttet opp mot realiseringen av næringsplanen og kostnader knyttet til langsiktig arbeid gjennom ulike nettverk. I 2023 er kr. bundet opp i følgende tiltak:

Tabell 1: Midler bundet opp i tidligere vedtak

Prosjekt	2023
Regionmarkedsfører	530 000
Tilskuddordning for arrangement (løpende)	250 000 ¹
Filmtilskuddsordning (løpende)	150 000
Snowball basisfinansiering 2023 (løpende)	110 000 ²
Snowballkonferansen (løpende)	75 000
ByR/Gudbrandsdalstinget (løpende)	0 ³
Fjellnettverket (løpende)	65 000
Cyberland	500 000
Drift av IPR	0 ⁴
World Union of Olympic Cities	50 000
TOTALT	1 730 000

Som følge av coronanedstegningen har det i en periode vært noe lavere søkning til arrangementsstøtteordningen og det gjenstår derfor noe midler på fond i prosjektet. Rammen på kr. 500 000 til nye utviklingsprosjekter i arrangement opprettholdes i 2023, men det er bare behov for å avsette kr. 250 000 i friske midler.

I samme periode ble det også brukt mindre midler på Gudbrandsdalstinget enn den avsatte rammen på inntil kr. 150 000. Kostnadene til tilrettelegging for Interkommunalt politisk råd har av samme

¹ Det gjenstår kr. 250 000 på fond fra tidligere år, slik at samlet ramme for 2023 blir kr. 500 000

² Avsettes som ramme, som evt disponeres etter nærmere søknad

³ Gjenstående midler på fond er tilstrekkelig til å dekke behovet i 2023

⁴ Gjenstående midler på fond er tilstrekkelig til å dekke behovet i 2023

grunn også vært lavere enn forventet. Det er derfor ikke nødvendig å avsette nye midler til disse i 2023.

Med utgangspunkt i et samlet budsjett for aktiviteten i 2023 på kr. 3 500 000 og oversikten over bundne midler som fremgår av tabellen over, gjenstår kr. 1 770 000 til nye tiltak i 2023.

Fordeling av tilgjengelige midler

Interkommunalt politisk råd har altså løftet frem to satsingsområder i Strategisk handlingsplan for 2021-25, og i tillegg vedtatt at det skal avsettes en mindre ramme til øvrige, gode tiltak som støtter opp under det overordnede målet for Rådets arbeid.

I tråd med føringene i handlingsplanen legges det til grunn at størstedelen av de udisponerte midlene for 2023 vil bli kanalisert til realisering av tiltak knytte til den strategiske næringsplanen. Med bakgrunn i denne føring avsettes det i likhet med foregående år kr. 250 000 til tiltak for å videreutvikle idrettsregionen og en ramme på kr. 500 000 til uspesifiserte tiltak som støtter opp under den overordnede målsettingen. Resterende kr. 1 020 000 utgjør den ytre rammen for nye tildelinger til realisering av Strategisk næringsplan.

Strategisk prioritering	Tildelinger 2023
Bundne midler	1 730 000
Nye tildelinger til Strategisk næringsplan	750 000
Videreutvikling av idrettsregionen	250 000
Udisponert ramme	770 000
Totalt	3 500 000

Nærmere om arbeidet med satsingsområdene i 2023

Videre i dokumentet vil det redegjøres nærmere for arbeidet med satsingsområdene i 2023. Deretter blir det videre arbeidet med eksterne, strategiske saker som i stor grad påvirker utviklingsarbeidet i regionen belyst. Avslutningsvis redegjøres det nærmere for prioriteringen av midler til en udisponert ramme, nettverk og møteplasser og tilrettelegging.

Strategisk næringsplan

Strategisk næringsplan for Lillehammer-regionen legger føringer på prioriteringene som gjøres for tiltaksdelen av planen. Tiltaksdelen av planen vedtas som en del av budsjett- og tiltaksplanen for Rådet.

Strategisk næringsplan definerer sju strategiske satsingsområder som skal vektlegges i tiltaksplanene i planperioden fram mot 2030.

For 2023 foreslås det at det knyttes tiltak til to andre områder, som i strategisk næringsplan er definert som grunnleggende aktiviteter. I praksis innebærer dette at de to områdene kompetanse og gründerskap løftes opp på prioriteringsstigen. Bakgrunnen for dette er at vi siden strategisk næringsplan ble vedtatt har sett at kompetansebehovet har økt kraftig i næringslivet, både som følge av et generelt stramt arbeidsmarked og at noen bransjer har særskilte utfordringer med tilgangen på kompetanse.

Når det gjelder gründerskap har vi sett en negativ utvikling i antall gründere som tar kontakt for å få bistand, og vi har relativt få inkubatorbedrifter i Skåppå fra vår region. Denne utviklingen mener vi at vi må agere på. Derfor legges det inn en særskilt satsing for å løfte fram flere gründere på tvers av bransjer.

Fra 2022 er det flere tiltak som ikke videreføres, enten fordi forutsetningene har endret seg, de er avsluttet eller de går over i en driftsfase. Konkret gjelder dette:

- Esport-klynge. Avventer
- Lillehammer House of Competence. Avsluttet
- Få fortgang på viktige byutviklingsprosjekter. I driftsfase.
- Konseptualisere arenaer for co-working. Avsluttet
- Webside. I driftsfase
- Visuell identitet. I driftsfase

Under redegjøres det for tiltak som enten er nye eller der den økonomiske rammen er minst 50 000 kroner.

Langsua nasjonalparknettverk

Fram til 2022 har vi lent oss på arbeidet til Randsfjordmusea (driver av Kittilbu) i dette arbeidet, men vi ser nå at vi må ta større ansvar for utviklingen. Dette gjør vi ved å sette på mer ressurser og fortsette det gode samarbeidet med Visit Lillehammer. Det settes av 50 000 kroner til arbeidet. Midlene vil gå til tilrettelegging av møter, kommunikasjonsarbeid og studietur.

Gudbrandsdalen 2030

Gudbrandsdalen 2030 er initiert av Gudbrandsdalstinget og er i dag i en utredningsfase. Strategidokumentet forventes vedtatt første halvdel av 2023, og det vil da ligge til grunn for mye av arbeidet med bærekraft som foregår i de involverte kommunene.

Selv om strategiplanarbeidet ikke er ferdig, vet vi noe om hva som trolig kommer ut av det. Dette harmonerer godt med strategisk næringsplan, og det er naturlig at Lillehammer-regionen Vekst kobler sitt arbeid med næringsutviklingen innen bærekraftige forretningsmodeller mot Gudbrandsdalen 2030.

Selve arbeidet vil starte når Gudbrandsdalen 2030 er vedtatt, men slik det ser ut nå, tas det utgangspunkt i følgende satsingsområder:

- Lavutslipps bygg- og anleggsbransje
- Grønne anskaffelser
- Smart og grønn transport

Dette er alle områder der det er avgjørende at kommuner og næringsliv jobber tett sammen, og LRV sin oppgave blir særlig å utvikle et regionalt næringsliv som kan bidra til å løse de problemene som identifiseres.

Det legges til grunn at det settes av 100 000 kroner til dette arbeidet. Midlene vil gå til å innleie spisskompetanse, tilrettelegging av møter, studieturer og kompetansehevende tiltak for næringsliv og ansatte i kommunene.

Sirkulærregionen Lillehammer

Sirkulærøkonomien inngår i bærekraftige forretningsmodeller. Når dette løftes fram som et særskilt tiltak er det fordi det er en posisjonering vi bør gjøre. Regionen har allerede mange elementer som understøtter posisjonen, og det er flere aktører med initiativ og kvaliteter som kan løftes fram. Tiltaket handler mye om kommunikasjon, men det må også jobbes med innholdet i sirkulærregionen Lillehammer.

Det settes av 100 000 kroner til dette tiltaket, og midlene vil gå til å støtte to konkrete, sirkulærøkonomiske prosjekter, kommunikasjonsarbeid for å understøtte posisjoneringen, tilrettelegging av møter, kompetansehevende tiltak for næringslivet og studieturer.

Fritidsbolignettverk

LRV kommer ikke til å jobbe videre med et eget fritidsbolignettverk, siden bærekraftsambisjonen på dette området ivaretas gjennom bedriftsnettverket, og det som forhåpentligvis blir en nasjonal klynge, knyttet til rekreasjonsnæringene (omtales nærmere under reiseliv/Snowball under).

Det settes av 50 000 kroner til fritidsboligkonferansen, som vil være påkoblet bedriftsnettverket både tematisk og ved at det blir en foretrukket konferanse for deltakerne i nettverket. LRV har inngått avtale med Norsk Turistutvikling om at de skal stå for konferansen, men regionen kommer fortsatt til å være tett på slik at konferansen blir slik vi ønsker.

Kompetanseprosjekter

Kompetansetilgangen i næringslivet er stadig mer utfordrende, både generelt som følge av et stramt arbeidsmarked og med noen spesifikke utfordringer for visse bransjer. I 2022 ble Mitt Utdanningsvalg satt i gang gjennom et eget vedtak i Rådet, og for 2023 blir dette videreført som en satsing innenfor Strategisk næringsplan. Det avsettes 50 000 kroner til arbeidet. Mitt utdanningsvalg er en møteplass for elever, næringsliv og videregående skoler i Lillehammer-regionen, som skal inspirere til å vurdere utdanningsløp næringslivet i Lillehammer-regionen har bruk for. Det vil bli jobbet med å få næringslivet til å dekke ytterligere finansieringsbehov.

I tillegg kommer LRV, sammen med NAV, til å vurdere om IKOMM Academy-modellen kan brukes inn mot andre bransjer der kompetansebehovet er stort. Det settes ikke av midler til dette i utgangspunktet, men LRV vil prioritere ressurser til å gjøre denne vurderingen.

Gründermobilisering

Vi ser en nedadgående spiral både når det gjelder antall gründere som tar kontakt med LRV, antall inkubatorbedrifter fra vår region i Skåppå og antall gasellebedrifter fra vår region. I sum gjør dette at vi må iverksette tiltak for å snu denne trenden. I 2023 vil vi jobbe målbevisst med å mobilisere gründere og få dem inn i et program som går over 3-4 måneder.

Det settes av 100 000 kroner til dette i 2023. Midlene vil gå til å leie inn foredragsholdere, leie inn kompetente sparringspartnere, møte- og arrangementskostnader underveis og et avsluttende arrangement hvor ideene presenteres.

Den lille forskjellen

Den lille forskjellen er regionens kommunikasjonskonsept. Arbeidet ble rullet ut i 2022 og har særlig fått god driv etter at nye digital markedsførere var på plass i september. Det settes av 200 000 kroner til innholdsproduksjon og annonsering i 2023.

Oppfølging arrangementsstrategi

Det legges til grunn at det settes av 100 000 kroner til oppfølging av arrangementsstrategien i 2023. Se senere i dokumentet for konkretisering.

I sum gir dette følgende tabell med nye tiltaksmidler for 2023 knyttet til strategisk næringsplan for Lillehammer-regionen:

Tiltak	Beløp
Den lille forskjellen	200 000
Sirkulærregionen Lillehammer	100 000
Bærekraftinitiativer (Gudbrandsdalen 2030)	100 000
Kompetanseprosjekter	50 000
Gründermobilisering	100 000
Fritidsboligkonferansen	50 000
Langsua nasjonalpark	50 000
Arrangementsstrategi	100 000
SUM	750 000

Cyberland

IPR har tidligere vedtatt å avsette 500 000 kroner årlig i tre år til en prosjektstilling som skal ivareta regionens andel av klyngeledelse Cyberland og samtidig egen satsing på IKT-næringen. Lillehammer-regionen bidrar med 50 % til denne stillingen, Gjøvik-regionen vil bidra med samme finansiering som Lillehammer-regionen og Innlandet Fylkeskommune med tilsvarende som summen av de to regionene. 2023 er år to i den vedtatte treårsperioden.

Gjennom 2022 har det ikke vært ansatt en 100 % prosjektleder tilknyttet Cyberland, men det har vært inne en midlertidig ansatt deler av året som har ivaretatt noen av forpliktelsene knyttet til Cyberland. Øvrige forpliktelser har vært ivaretatt av nærings sjefen. Midlene som har blitt satt av er ikke brukt fullt og helt, og Lillehammer-regionen vil gå i dialog med Innlandet Fylkeskommune for å avklare om prosjektperioden kan forlenges tilsvarende underforbruket så langt. Intensjonen for 2023 er å få på plass en person som kan jobbe fokusert med arbeidsoppgavene knyttet til Cyberland.

Innenfor Cyberland håndtere Sikkerhetsfestivalen, Totalforsvarets Cybersikkerhetskonferanse, Cyberforsvaret, Kommune-CSIRT og regionens engasjement i Norwegian Cyber Security Cluster. I 2023 blir det særlig viktig å jobbe for å få flere etableringer til vår region.

Reiseliv – Snowball

Rådet har over flere år støttet arbeidet med en rekke utviklingsprosjekter i reiselivet under Snowball-paraplyen. Det er Visit Lillehammer som, i samarbeid med næringsaktørene, har hatt gjennomføringsansvar for arbeidet. De siste årene har Rådets bidrag vært knyttet opp mot den overordnede koordinerings- og pådriverrollen (basisfinansiering) og den årlige Snowballkonferansen.

Gjennom 2022 har Visit Lillehammer og Skåppå samarbeidet om å utmeisle den videre retningen i Snowball 2.0, basert på evaluering og erfaring gjennom 10-11 år. Erkjennelsen er at skillet man tidligere har operert med mellom det kommersielle reiselivet og fritidsboligsektoren ikke er hensiktsmessig. Næringene har tradisjonelt ikke samhandlet om deres felles målgruppe, og kan med stor sannsynlighet bedre treffe målgruppen ved å samarbeide om utvikling av produkter og tjenester. I Snowball 2.0 vil man derfor bredde ut arbeidet til å omfatte begge disse, altså hele rekreasjonsnæringen.

Bærebjelken i Snowball 2.0 vil være et bedriftsnettverk finansiert av bedriftene selv og Innovasjon Norge og med prosjektledelsen lagt til Skåppå. Nettverket skal legge grunnlaget for en fremtidig søknad om nasjonal klyngestatus. IPR har ikke noen rolle i bedriftsnettverket, verken som deltaker eller finansør, men vil inviteres inn som observatør om ønskelig.

Sammen kan aktørene i bedriftsnettverket skape helhetlige tilbud som sikrer større verdiskaping ved at de bedre kan koble på lokale leverandører, tjenester og opplevelser, og bedre utnytte kapasiteten i regionen fra hytter og hoteller. For deltakere vil nettverket bidra til 1) styrket konkurransekraft, 2) flere attraktive, helårige og varige arbeidsplasser og 3) at det skape attraktive lokalsamfunn.

Visit Lillehammer vil delta inn i bedriftsnettverket på linje med de andre bedriftene, men vil i tillegg ha et særskilt ansvar for å ivareta arbeidet med posisjonering og omdømmebygging, samt koblingen inn mot andre, tilgrensende satsinger, offentlige aktører og samarbeidspartnere.

Visit Lillehammer har uttrykt behov for å videreføre basisfinansieringen av Snowball på kr. 110 000 fra hver av rådene i hhv. Lillehammer-regionen og Midt-Gudbrandsdalen. Det er imidlertid behov for å konkretisere hva som skal være kommunene og IPR sin rolle inn i Snowball 2.0, herunder hvilke oppgaver en evt basisfinansiering skal finansiere. Det avsettes derfor en ramme på inntil kr. 110 000 til basisfinansiering, som vil kunne utløses med bakgrunn i en konkretisert prosjektskisse.

Snowballkonferansen

Visit Lillehammer og Hafjell-Kvitfjell Alpin har gått sammen for å skape en helt unik møteplass for hele næringslivet gjennom Summit Kvitfjell – Næringslivsuka på Snø. Dette arrangeres i forbindelse med World Cup i Kvitfjell i perioden 2. - 5. mars 2023.

Her skal man til vinteren gjennomføre to konferanser, Snowballkonferansen for reiselivet (2. mars) og næringslivskonferansen Russispranget (3. mars).

Dette er to nasjonale konferanser, men begge skal også treffe lokalt og regionalt.

Gjennom samarbeidsavtalen med NHO Reiseliv sikrer Snowballkonferansen sin posisjon som én av tre nasjonale reiselivskonferanser. Denne danner grunnlaget for et langsiktig og forpliktende samarbeid om Snowballkonferansen som en viktige møteplass for alle som driver innenfor destinasjonsutvikling. Ambisjonene er store og det legges opp til foredragsholdere på et svært høyt nivå.

Visit Lillehammer har lagt til grunn samme finansiering som tidligere, med bidrag fra Innovasjon Norge, Innlandet fylkeskommune, IPR i Lillehammer-regionen og Regionrådet i Midt-Gudbrandsdal, i tillegg til deltakeravgifter.

Reiselivet er en svært viktig bransje i Lillehammer-regionen og IPR har over tid vært med på å bygge opp og utvikle denne møteplassen. Det legges derfor til grunn at IPR i 2023 vil støtte opp under konferansen med et tilskudd på samme nivå som tidligere, dvs med kr. 75 000 (uten moms).

Tilskuddsordning for arrangement

Interkommunalt politisk råd har siden 2011 hatt en egen tilskuddsordning for arrangement. Hovedmålet med ordningen er å bidra til økonomisk verdiskaping gjennom arrangement og midlene som stilles til rådighet skal prioriteres til utviklingsprosjekter som støtter opp under denne målsettingen. Det er utarbeidet et sett med kriterier for ordningen som er tilgjengelig på www.lillehammer.no og de to årlige søknadsfristene (15. februar og 15. september) bekjentgjøres

både på digitale flater, i Lillehammer kommune sin fellesannonse i GD, samt gjennom nettverket til arrangementskoordinator i Visit Lillehammer.

Antallet søknader som har kommet inn til arrangementsstøtteordningen har fortsatt ikke helt tatt seg opp etter pandemien. Dette reflekterer trolig at mange arrangører har hatt mer enn nok med å komme i gang igjen, og ikke minst fullføre utviklingsprosjekter som fikk støtte før/under pandemien, men som har blitt satt på vent. Det forventes imidlertid at antallet søkere vil ta seg opp ila neste år, når vi har gjennomgått et «normalår». Behovet for å tenke utvikling både av eksisterende og nye bærekraftige arrangementer er minst like stort nå som pre-korona.

Det avsettes en tilskuddsramme på kr. 500 000 (uten moms) fordelt på to søknadsfrister også i 2023. Det gjenstår imidlertid kr. 250 000 i udisponerte og ubenyttede midler fra tidligere, slik at det kun er behov for å avsette kr. 250 000 i friske midler i 2023 for å opprettholde aktivitetsnivået.

Filmtilskudd

Lillehammer-regionen har et av landets sterkeste miljøer for produksjon av film og TV for barn og unge. Produksjonsmiljøet har potensial til å ta på seg store produksjoner der en stor andel av verdiskapningen legges igjen i regionen. Ved å bidra til konseptutvikling med utspring i regionens miljø, legges grunnlaget for å få til slike produksjoner. Siden 2018 har midlene blitt lyst ut som en søkbar ordning i samarbeid med FilmInvest, men der tilknytning til Lillehammer-regionen er en forutsetning for å kunne søke. Ordningen vurderes så langt som vellykket. Det har vært stor interesse og gode kandidater. Med ett unntak har samtlige prosjekter som er tildelt støtte blitt realisert eller er i ferd med å bli det, og tildelt støtte utbetales bare til prosjekter som realiseres.

Samme innretning på ordningen legges derfor til grunn også i 2023 og det settes, i likhet med foregående år, av en tilskuddsramme på kr. 150 000 (uten moms) til ordningen.

Videreutvikle idrettsregionen Lillehammer

Idretten er en viktig del av Lillehammer-regionens identitet. Idretten bidrar til synlighet nasjonalt og internasjonalt, den bygger opp under regionens attraktivitet for tilflytting av idrettsinteresserte mennesker og er en viktig bostedskvalitet for dem som allerede bor her, og den bidrar til utvikling av idrettsrelatert næringsvirksomhet.

I den strategiske handlingsplanen for regionen legges det til grunn at arbeidet med å videreutvikle idrettsregionen Lillehammer først og fremst skal ha fokus på utviklingstiltak på tvers av idrettsgrener, samt å sikre at kompetansen som utvikles tilflytter idretten i regionen i bred forstand. Målgruppa er i første rekke morgendagens toppidrettsutøvere med tilhørighet i regionen. Gjennomføringsansvaret for arbeidet med å videreutvikle idrettsregionen Lillehammer ivaretas i hovedsak av Olympiatoppen Innlandet og Lillehammer Olympic Sports Center.

I 2023 vil to utviklingsprosjekter bli prioritert. Disse presenteres nærmere under.

Forsterke og videreutvikle bærekraftsprofilen til idrettsregionen Lillehammer

De olympiske leker på Lillehammer i 1994 omtales fortsatt som det første grønne OL, og det satte på mange måter en ny standard i forhold til miljø og bærekraft for fremtidige OL arrangører. Siden den

gang har det i regionen vært gjennomført en rekke store arrangementer der bærekraftprofilen har blitt løftet frem og videreutviklet, ikke minst i YOG2016 og sist i VM i Snøsport 2021.

Prosjektet vil bli gjennomført i tre faser:

1. Innsamling og dokumentasjon av miljø- og bærekraftsarbeid tilknyttet større arrangementer og OL-anleggene fra 1988 og frem til i dag. Hovedfokus på nåsituasjonen.
2. Utvikling av presentasjon, nettside og et enkelt undervisningsopplegg basert på historisk og fremtidig bærekraftsprofil for regionen
3. Deling av materiell og undervisningsopplegg til relevante stakeholders og interessenter, samt på Lillehammer Olympic Legacy Sport Center (LOLSC) sine internasjonale camper og lederutviklingsprogrammer.

Prosjektet skal bidra til erfaringsoverføring og til å styrke de regionale idrettsmiljøenes kompetanse på utvikling og gjennomføringen av bærekraftige arrangement, samt underbygge og forhåpentligvis løfte idrettsregionens posisjon nasjonalt og internasjonalt på dette feltet. Prosjektet vil også gjøre det enklere for fremtidige arrangører å synliggjøre bærekraftsprofilen som regionen har og har hatt i snart 30 år i søknadsprosesser for nasjonale- og internasjonale arrangementer. I en situasjon med økende fokus på og krav til å dokumentere kompetanse på gjennomføring av bærekraftige arrangement, forventes det at prosjektet vil bidra til både å lette arbeidet med og øke gjennomslagskraften i søknadsarbeidet.

Prosjektarbeidet vil ledes av LOLSC og det vil etableres en arbeidsgruppe der også arrangementskoordinator i Visit Lillehammer og avdelingsleder i Olympiatoppen Innlandet vil delta. Andre aktører vil bli trukket inn ved behov. Prosjektet har et samlet budsjett på kr. 120 000. Interkommunalt politisk råd gir et tilskudd på kr. 50 000 inn i arbeidet (uten moms), mens det resterende vil dekkes inn gjennom arbeidsinnsats og egenfinansiering fra LOLSC.

Videreutvikle toppidrettsforskning og helsetilbud i verdensklasse

Oppbygging av det idrettsmedisinske tilbudet i regionen har vært noe av det viktigste Interkommunalt politisk råd har bidratt med, hva angår utviklingen av idrettsregionen Lillehammer og det var i sin tid avgjørende for at Olympiatoppen Innlandet (OLT-I) etablerte seg i regionen.

Kjernen i det idrettsmedisinske arbeidet er et tett samarbeid mellom OLT-I, Sykehuset i Innlandet og Høgskolen i Innlandet (HINN Seksjon for Helse og Treningsfysiologi). Gjennom dette har man bygget opp et godt forebyggende og behandlende helsetilbud med spesialkompetanse rettet spesielt mot unge idrettsutøvere bosatt i regionen, og det har vært medvirkende til at regionen blant annet har tatt en ledende posisjon både nasjonalt og internasjonalt innen sykkelforskning. Den korte avstanden fra forskning til anvendelse for de beste utøverne i regionen er helt unik i både norsk og internasjonal målestokk. Dette har stor betydning for utviklingen av utøvere i verdenstoppen i sykkel og andre utholdenhetsidretter, og bidrar sterkt til regionens attraktivitet for lovende utøvere, studenter og trenere.

For å kunne opprettholde og videreutvikle tilbudet til utøverne, og styrke posisjonen som verdensledende innenfor sykkelforskning ytterligere, er det behov for en oppgradering av utstyr som brukes til testing, intensitetsstyring kunnskapsutvikling og rehabilitering for unge idrettsutøvere i regionen, og kompetanse knyttet til bruk av dette utstyret. Dette vil derfor prioriteres i 2023. Samarbeidspartnere i prosjektet vil være OLT-I og HINN. I anvendelse vil utøvere fra Norges Cycleforbund sine landslag, NTG Lillehammer og Lillehammer Cycleklubb være sentrale. Prosjektet har et samlet budsjett på kr. 600 000, der HINN og OLT-I dekker 1/3 hver og Interkommunalt politisk råd gir et tilskudd på de siste kr. 200 000 (uten moms).

Store, strategiske saker

Strategisk handlingsplan løfter fram behovet for å jobbe langsiktig og proaktivt med eksterne strategiske saker som påvirker mulighetene for nærings- og samfunnsutvikling i regionen. Erfaringene så langt har vist at det er vanskelig å få tilstrekkelig kraft bak arbeidet med dagnes organisering og at det er behov for dedikerte administrative ressurser til å fasilitere arbeidet. Det er innledet en prosess knyttet til dette, men denne er pr. dags dato ikke konkludert.

Uavhengig av hvilken organisering man ender på, er det av kapasitetshensyn viktig å prioritere et fåtall særdeles viktige strategiske saker. Seks slike ble valgt ut for arbeidet i 2022. Disse er fortsatt høyaktuelle, og det legges til grunn at det skal arbeides videre med dem i 2023. Ut over disse, vil det kunne komme opp akutte saker av strategisk karakter gjennom året, som det vil være nødvendig å ta fatt i.

Følgende syv strategiske sakene prioriteres i 2023:

Sykehussaken

Sykehussaken og arbeidet for å sikre at Lillehammer sykehus bevares og utvikles som akuttsykehus i ny sykehusstruktur, skal prioriteres høyt også i 2023. Selv med gjeldende styrevedtak er det viktig å følge den videre prosessene tett for raskt å kunne bidra inn i pågående og eventuelle nye debatter.

E6

Det er vedtatt at ny E6 fra Moelv til Øyer skal etableres, og i 2022 vedtok Kommunestyret i Lillehammer reguleringsplanen for strekningen Roterud-Storhove, den siste av tre reguleringsplaner på strekningen. Reguleringsplanen gikk til mekling, og resultatet av meklingen forelå i november 2022. Meklingsresultatet ble i det store og det hele i henhold til planen vedtatt av kommunestyret, og særlig viktig for næringsinteressene var at det ble bro og ikke kulvert for å dekke de vestlige delene av Hovemoen. Et annet viktig element er at Statnett foreslår at det ikke bygges ny trafostasjon på Hovemoen, noe som ville båndlagt mye næringsarealer og vært en trussel mot vannkilden til Lillehammer kommune.

Fremover nå rettes mye av fokuset inn mot å få mest mulig ut av næringsarealene rundt E6, og da er det særlig Hovemoen i Lillehammer og Ensby i Øyer som er aktuelle områder.

Jernbane

Målet om dobbeltspor hele strekningen mellom Lillehammer og Oslo ligger fast. Dobbeltspor i full lengde vil gi vesentlige gevinster gjennom både vesentlig reduksjon av klimautslipp samt for regional utvikling.

Tiltak som leder frem til dobbeltspor på hele strekningen vil undervegs kunne realiseres gjennom effektpakker som gir tilbudsforbedringer nok til at person- og varetransport flyttes fra vei til jernbane. Virkemidlet er hyppigere togavganger og redusert reisetid. I effektpakken for den aktuelle strekningen vil det innen jernbanesektoren omfatte:

- Togparkering Lillehammer med hensetting på Hove: Lyses etter revidert plan, ut i januar 2023 med ferdigstillelse ultimo 2025
- Dobbeltspor over Åkersvika og oppgradering av Hamar stasjon (prosjekt dobbeltspor til Åkersvika pågår med ferdigstillelse ultimo 2027)
- Forbipasseringsspor Brumunddal-Moelv: Reguleres i 2023, men ytterligere prosjektmidler ikke bevilget
- Forbipasseringsspor Moelv-Lillehammer: Ikke prioritert i NTP 2022-2033

Lillehammer kommune er deltakende i Jernbaneforum Dovrebanen Sør og overtok lederskapet der høsten 2022. Det er gjort vedtektsendringer som innebærer at Lillehammer kommune samtidig har overtatt sekretariatsansvaret og at jernbaneforumet skal ha en mer operativ funksjon enn tidligere. Ordfører Trosholmen er jernbaneforumets leder. Lillehammer kommune og Øyer kommune er deltakende i Jernbaneforum Dovre- og Raumabanen. Varaordfører Rønning er jernbaneforumets nestleder.

NTP 2025-2034

Regjeringen Støre har besluttet å forsere revidering av NTP. Samferdselsdepartementet har sendt oppdragsbestillinger til transportetatene med leveransefrist i januar 2023. Det endelige planforslaget er varslet til behandling våren 2024. Av oppdragsbestillingene fremgår det at målbisjionene fra NTP 2022-2033 skal videreføres, men hensyntatt knappere økonomiske statlige ressurser til samferdselssektoren i planperioden. Det vil ventelig gi tydeligere prioriteringer og hardere konkurranse mellom effektpakkene.

Grønn omstilling

Både nasjonalt og internasjonalt er det et økende fokus på behovet for grønn omstilling og vekst i næringslivet. Lillehammer-regionen ønsker å ta en ledende posisjon på dette området og det er et perspektiv som også er løftet fram i ny regional næringsplan. Det er naturlig at arbeidet framover ses i sammenheng med arbeidet som pågår i Gudbrandsdalstinget knyttet til prosjektet Gudbrandsdalen 2030 - «Den smarte grønne dalen». I 2023 vil de 12 kommunene i Gudbrandsdalen jobbe videre med en felles handlingsplan som skal inneholde konkrete mål og tiltak som bidrar til å ta Gudbrandsdalen inn i en bærekraftig framtid. Ordfører i Lillehammer er leder for Gudbrandsdalstinget i 2023. Ordfører i Gausdal er nestleder.

Lillehammer-regionen som arrangementsdestinasjon

Lillehammer-regionen har vedtatt en egen arrangementsstrategi. Det overordnede målet for denne er at Lillehammer-regionen skal være en komplett og tilgjengelig region for bærekraftige arrangement og arrangementsopplevelser. Det er nedsatt en egen styringsgruppe for arbeidet, bestående av IPR, samt næringsjef og reiselivssjef.

I 2023 vil arbeidet i hovedsak bli konsentrert rundt følgende:

Oppfølging av akkvisisjonsarbeidet. Det er gjort et grundig arbeid med dette. Det er etablert akkvisisjonsgrupper både innen kultur og idrett. Det er viktig å opprettholde kontakten både med internasjonale, nasjonale og fylkeskommunale samarbeidspartnere for å styrke dette kontinuerlige arbeidet.

Innføring av arrangementsstyringsverktøyet CIM Event. Arbeidet med opplæring og implementering fullføres og implementeres for arrangører, anleggseiere og offentlige tjenester 1. kvartal 2023. Dette vil bli en felles plattform for alle tre kommunene.

Bærekraftige arrangement og samspillet med FOU. Vår region var den første som utviklet egne bærekrafts kriterier for arrangement. Disse kriteriene må i 2023 gjennomgå og oppdateres, Videre er det viktig at arbeidet med rutiner for oppfølging og videreutvikling prioriteres.

Den regionale arrangementsstrategien skal revideres og oppdateres 1. halvår 2023.

Høgskolen i Innlandet, Lillehammer

Konseptvalgutredningen for fremtidig lokalisering av Høgskolen i Innlandet, avdeling Lillehammer ble ferdigstilt våren 2022, og Statsbygg pekte på sentrum som sitt valg av lokalisering. Denne KVV-en er et første steg på veien til bygging, og det gjenstår prosesser både med avklaringer internt på høgskolen og ikke minst må nytt bygg detaljplanlegges og Statsbygg må få tilgjengeliggjort midlene som trengs for å bygge.

Signalene fra høgskolens øverste ledelse er at de kommer til å gå for sentrum som lokalisering.

Saken er ikke mindre viktig de kommende årene, selv om foreløpig alle piler peker i riktig retning. Regionen kommer til å påvirke sentrale beslutninger om midler til nytt bygg, og ikke minst kommer vi til å jobbe tett med høgskolen om å få best mulig effekter ut av en ny høgskolelokalisering.

Cybersikkerhet

IPR vedtok i sitt møte den 2. desember 2022 å løfte cybersikkerhet opp som en ny strategisk sak fra 2023, herunder styrking av Cyberforsvaret og videre oppfølging av Cyberland.

Det legges til grunn at det skal ansettes en strategisk rådgiver (jfr. vedtak i IPR 10.06.22) som får ansvar for å sikre framdrift i både Cyberland-prosjektet og de øvrige strategiske satsingene. Stillingen som strategisk rådgiver vil i 2023 finansieres med prosjektmidler knyttet til Cyberland-prosjektet og midler fra den udisponerte rammen i budsjettet for Interkommunalt politisk råd. Rådet forutsetter at videre finansiering av stillingen skjer gjennom bruk av regionale midler. Stillingen legges administrativt til Lillehammer kommune.

Nettverk og møteplasser

IPR bidrar økonomisk inn i tre ulike nettverk. Deltakelsen i disse er begrunnet i at regionen vil ha nytte av å samarbeide med øvrige medlemmer om felles interesser. De tre nettverkene Rådet er medlem av pt. omtales nærmere nedenfor.

Gudbrandsdalstinget

Gudbrandsdalstinget er etablert som politisk arena for kommunene i hele Gudbrandsdalen. Gudbrandsdalstingets mandat ble godkjent i møte 2. november 2018. I tråd med mandatet avsettes det er ramme på inntil kr. 150 000 til Gudbrandsdalstinget også i 2022. Minimum kr. 50 000 av denne rammen bør øremerkes eventuelle utredninger og prosjektbistand for å underbygge Gudbrandsdalstingets arbeid. Det gjenstår midler på fond fra tidligere år, og det er derfor ikke behov for å avsette nye midler til Gudbrandsdalstinget i 2023.

Fjellnettverket

Lillehammer-regionen har gjennom Interkommunalt politisk råd (og foregående regionråd) har vært medlem av Fjellnettverket siden 2018. Fjellnettverket søker, i henhold til formålsparagrafen, å være en pådriver for en politikk som sikrer at ressurser og verdier i fjellområdene gir grunnlag for utvikling

og trivsel i fjellbygdene. Medlemskap er åpent for kommuner, fylkeskommuner og regioner. Medlemskapet har en årlig kostnad på kr. 65 000 og en eventuell oppsigelse må leveres innen 1. oktober året før.

World Union of Olympic Cities

I alt 39 tidligere OL-byer spredte utover hele verden er medlem av WUOC. Lillehammer-regionen har en egen arrangementsstrategi, der det stadfestes at Lillehammer-regionen skal være en komplett og tilgjengelig region for bærekraftige arrangement og arrangementsopplevelser. Blant virkemidlene som er viktige i strategien er internasjonalt nettverk. Med bakgrunn i dette vedtok IPR høsten 2021 at Lillehammer by skulle søke om medlemskap i WUOC på vegne av Lillehammer-regionen. Medlemskapet har en årlig kostnad på 5000 Euro, dvs om lag kr. 50 000.

Udisponert ramme

Innimellom åpner det seg uforutsette muligheter og det kommer opp gode initiativ som åpenbart underbygger det overordnede målet for rådets arbeid på en god måte, med som ikke favnes av de prosjekter og rammer som er avsatt i forbindelse med satsingsområdene. I Strategisk handlingsplan legges det derfor til grunn at Rådet skal ha noe midler for å stimulere til realiseringen av disse. Det avsettes derfor en ramme på inntil kr. 500 000 til uforutsette prosjekter som støtter opp under det overordnede målet for arbeidet. Eventuell disponering av rammen skal skje med bakgrunn i vedtak i Rådet.

Dersom man ved halvårslaveringen av arbeidet med Strategisk næringsplan ser at behovet for midler er lavere enn budsjettert, legges det til grunn at rammen med udisponerte midler vil bli økt tilsvarende.

Tilrettelegging for Interkommunalt politisk råd

Det er nødvendig å avsette en økonomisk ramme for å finansiere kostnader knyttet til den praktiske tilretteleggingen av samarbeidet i Interkommunalt politisk råd. Denne rammen skal blant annet dekke:

- Møteutgifter
- Kontorleie
- Bevertning
- IT/telefon-kostnader
- Kontormateriell
- Gaver/blomster fra Regionrådet i forbindelse med representasjon ol.

Interkommunalt politisk råd har avsatt kr. 200 000 til denne typen aktiviteter årlig over flere år. Bruken av midler varierer noe fra år til år, avhengig av aktivitetsnivået. De siste årene har forbruket vært noe lavere enn forutsatt, bla. som følge av at en del av møtevirksomheten har vært digital. Det gjenstår derfor midler på fond i prosjektet, og det forventes ikke å være behov for å avsette nye midler til formålet i 2023.

Oppsummering

Tabellen nedenfor oppsummerer Interkommunalt politisk råds prioritering av midler til satsingsområder og prosjekter i 2023.

Tabell: Samlet oversikt over prioritering av midler i 2023

Tidligere vedtatt/bundet	NOK
Regionmarkedsfører	530 000
Arrangementsstøtteordning (løpende)	250 000
Filmstøtteordning (løpende)	150 000
Snowball basisfinansiering 2023 (løpende)	110 000
Snowballkonferansen (løpende)	75 000
ByR/Gudbrandsdalstinget (løpende)	0
Fjellnettverket (løpende)	65 000
Cyberland	500 000
Drift av IPR	0
World Union of Olympic Cities	50 000
Nye tildelinger, Strategisk næringsplan	
Den lille forskjellen	200 000
Sirkulærregionen Lillehammer	100 000
Bærekraftinitiativer (Gudbrandsdalen 2030)	100 000
Kompetanseprosjekter	50 000
Gründermobilisering	100 000
Fritidsboligkonferansen	50 000
Langsua nasjonalpark	50 000
Arrangementsstrategi	100 000
Nye tildelinger, Videreutvikling av idretsregionen	
Toppidrettsforskning og helsetilbud i verdensklasse	200 000
Bærekraftige arrangement - kartlegging og dokumentasjon	50 000
Udisponert ramme	770 000
TOTALT 2023	3 500 000